
OKRUGLI STOL O VAŽNOSTI UVOĐENJA UŽIH SPECIJALIZACIJA IZ FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE

Zagreb, 21. 11. 2022. g.

Zaključci Godišnjeg stručnog sastanka Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu

Tema, koja sve članove našeg stručnog Društva okupira posljednjih nekoliko godina te povremeno dolazi u fokus svih nas kada se postave pitanja Institucijama o implementaciji naših zahtjeva, bila je opet u fokusu Godišnjeg stručnog sastanka, od kojeg smo svi jako puno očekivali. Pitanje užih specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije ponovno je aktualizirano krajem 2021. g. na poticaj sadašnjeg predsjednika Hrvatskog društva za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu (HDFRM) doc. dr. Frane Grubišića i sadašnjeg predsjednika Povjerenstva za specijalističko usavršavanje iz fizikalne medicine i rehabilitacije pri Ministarstvu zdravstva (MZ) prof. dr. Porina Perića.

Naime, 25. 11. 2021. g. održana je 77. sjednica Nacionalnog povjerenstva (NP) za specijalističko usavršavanje doktora medicine, gdje je prof. Perić ponovno tražio pokretanje postupka za uvođenje novih akreditacijskih područja, uobličeni kao četiri uže specijalizacije iz naše struke:

- dječja rehabilitacija,
- rehabilitacija bolesnika s neurološkim bolestima,
- rehabilitacija osoba s amputacijama udova,
- reumatološko ortopedska rehabilitacija

Sve to je napravio sukladno zaključcima, odlukama i pripremljenim radnim materijalima članova UO-a HDFRM-a iz prethodnog mandata. Kao pozitivan primjer, u smjeru ranije donesenih odluka HDFRM-a, navedeno je postojanje užih specijalizacije u našoj struci iz SAD-a, gdje trenutno postoji 7 različitih užih specijalizacija, od kojih su čak 3 istoga naziva, kao i one predložene od strane našeg nacionalnog Društva, te je zaključio kako ne vidimo razloga da se te iste uže specijalizacije ne odobre i u Hrvatskoj!

Stoga je 21. studenoga 2022. g. u Velikoj dvorani HLZ-a održan „Okrugli stol o važnosti uvođenja užih specijalizacija iz fizikalne medicine i rehabilitacije“,

u čijem je radu sudjelovalo nekoliko predavača i panelista: doc. dr. sc. Frane Grubišić (predsjednik HDFRM-a HLZ-a, nacionalni menadžer, predstavnik HDFRM-a pri UEMS PRM Boardu), prof. dr. sc. Simeon Grazio (član UO-a HDFRM-a HLZ-a, voditelj Povjerenstva specijalističkog usavršavanja iz fizikalne medicine i rehabilitacije pri MZ-u u periodu 2012. - 2019. g. i koordinator radnih skupina za izradu programa užih specijalizacija), prof. dr. sc. Porin Perić (član UO-a HDFRM-a HLZ-a, voditelj Povjerenstva specijalističkog usavršavanja iz fizikalne medicine i rehabilitacije pri MZ-u od 2019. g.), prof. dr. sc. Adriana Vince (voditeljica nacionalne delegacije u Vijeću UEMS-a te članica Nacionalnog povjerenstva za specijalističko usavršavanje pri MZ-u) i Marija Pederin, dipl. iur. (predstavnica Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske). Da je tema izuzetno važna i aktualna, svjedočio je i veliki broj nazočnih u samoj dvorani, ali i putem Zoom aplikacije, koja je omogućila da rad Okruglog stola aktivno prati više od sto naših članova.

Prvi dio okruglog stola bio je fokusiran na kronološki pregled svih aktivnosti u proteklih nekoliko godina, tijekom kojeg su svi nazočni upoznati s opravdanim razlozima i argumentima za potrebom uvođenja četiri uže specijalizacije u okvirima naše struke: dječja rehabilitacija, rehabilitacija osoba s amputacijom udova, reumatološko-ortopedska rehabilitacija i rehabilitacija neuroloških bolesnika, kao i predstavljanjem voditelja i članova pojedinih stručnih radnih skupina.

Ove je podatke predstavio prof. dr. Simeon Grazio, kao i kronologiju događanja u okviru tog projekta HDFRM-a, koji su, po završetku svih priprema, završili pripremom finalnog dokumenta upućenog u rujnu 2018 .g. prema Ministarstvu zdravstva. Prijedlog je potom bio raspravlján na sjednici Nacionalnog povjerenstva za specijalističko usavršavanje doktora medicine pri Ministarstvu zdravstva RH, održanoj 7. studenog 2018. g. U raspravi o toj točki dnevnog reda Nacionalno povjerenstvo nije zauzelo decidirani stav prihvaća li ili odbija naš prijedlog, već je raspravljano o tematici užih specijalizacija i o prijedlogu da se ujednače koeficijenti osobnog dohotka za uže specijaliste i specijaliste. Na opetovane pisane upite, jasno obrazložen odgovor ili stav Povjerenstva pa i Ministarstva zdravstva nikad nismo dobili.

Prof. dr. Porin Perić je u nastavku prikazao podatke o trenutnom broju licenciranih specijalista fizijatara odnosno specijalizanata (podaci dostupni iz Indeksa hrvatskog liječništva, web stranica Hrvatske liječničke komore), kao i broju aktivnih specijalista (podaci iz HZZO-a), kao i informacije o određenim nedavnim aktivnostima Nacionalnog povjerenstva za specijalističko usavršavanje.

Doc. dr. Frane Grubišić (u koautorstvu s prim. dr. Katarinom Sekelj Kauzlarić) potom je upoznao sve nazočne s kronološkim slijedom aktivnosti poduzetih

s ciljem upoznavanja relevantnih tijela (HLZ, HLK, MZ), kao i argumentima koji govore u prilog našeg strateškog projekta.

Tijekom 2022. g., Pravilnik o specijalističkom usavršavanju doktora medicine bio je i u e-savjetovanju. Predsjednik HDFRM-a je tada u ime Upravnog odbora, a brojni članovi društva u svoje osobno ime, dao brojne argumentirane primjedbe na postojeći prijedlog Pravilnika.

Činjenica je da iste nisu bile prihvaćene, te je u lipnju 2022. g. Pravilnik o specijalističkom usavršavanju doktora medicine stupio na snagu.

U Pravilniku je vidljivo kako naša specijalizacija ponovno nije na popisu onih koje imaju uže specijalizacije. Kriteriji za dodjelu užih specijalizacija ni tada nisu bili definirani.

U međuvremenu je provedena, u nekoliko navrata, korespondencija i s Hrvatskom liječničkom komorom (HLK-om) i s Hrvatskim liječničkim zborom (HLZ-om) na navedenu temu. Od HLZ-a smo dobili odgovor, kojim bi se naša inicijativa podržala putem članova Izvršnog odbora HLZ-a koji su ujedno i članovi Nacionalnog povjerenstva za specijalističko usavršavanje.

Sličan smo odgovor dobili i od Povjerenstva za bolničku djelatnost HLK-a, u kojem se navodi da su o našem dopisu obaviješteni i predstavnici HLK-a pri Nacionalnom povjerenstvu za specijalističko usavršavanje.

Nadalje, u zasebnom odgovoru HLK-a, a nakon provedenog sastanka IO-a HLK-a, naš se prijedlog užih specijalizacija nije mogao podržati, jer je korišten argument kako iste „ne postoje u standardima zajedničkog okvira specijalističkog usavršavanja u okviru Europske unije“.

U oba se dopisa HLK poziva na DIREKTIVU 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. g. o priznavanju stručnih kvalifikacija.

Međutim, prema Direktivi, državama članicama EU ostavljena je mogućnost donošenja detaljnih rješenja kako bi se osiguralo da se njihovi stručnjaci uključuju u programe stručnog usavršavanja i redovito prate najnovija dostignuća u području znanosti i tehnike.

Ovo predstavlja zakonsku podlogu temeljem kojeg je moguće uvođenje užih specijalizacija iz FMR-a kao oblika kontinuirane strukturirane izobrazbe.

Nadalje, Članak 2., stavak 1. ove Direktive definira jasno na koga se Direktiva odnosi, te je razvidno da uvođenje užih specijalizacija u zemljama članicama, nije predmet ovog akta. Ostali važeći propisi koji podržavaju naš prijedlog užih specijalizacija su: Pravilnik o specijalističkom usavršavanju doktora medicine, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakonu o liječništvu, te u Statutu HLK-a

u kojima su uže specijalizacije navedene i predviđene kao opcija za sve specijalizacije jednako.

Isto tako, dva Povjerenstva HLK-a imaju Statutom utvrđenu obavezu sudjelovati u razvoju planova i programa užih specijalizacija (izravno navedeno!).

Nakon kraćih prezentacija, započeta je i interaktivna rasprava s nadom postizanja određenih konkretnijih prijedloga ili aktivnosti kojima bi se ovaj, za nas važan, strateški projekt mogao reaktivirati i možda doći i do onog željenog finala.

Nažalost, ni nakon provedene rasprave, nismo od naših gostiju dobili odgovore na važna pitanja, a jedno od ključnih je bilo po kojem su se kriteriju odobravale uže specijalizacije ostalim specijalizacijama, te koliko su ažurni i prilagođeni planovi i programi po kojima bi se iste provodile?

Zaključci ovog okruglog stola bi se stoga mogli sažeti na sljedeći način:

- **HDFRM se protivi svakoj diskriminaciji među specijalizacijama i ometanju razvoja naše struke, a u okvirima koji su određeni za druge specijalnosti**
- HDFRM se zalaže za uvođenje užih specijalizacija iz svog područja rada, jer je isto neophodno za razvoj struke i praćenje suvremenih dostignuća na području FMR-a, a sukladno je važećim propisima u EU i RH
- HDFRM je izradilo suvremene i detaljne planove i programe za četiri uže specijalizacije sukladno metodologiji izrade planova i programa za specijalizacije općenito (**što je javno** objavljeno i dostupno svima u našem stručnom časopisu *Fiz. rehabil. med.* 2019; 33 (1-2): 15-131)
- HDFRM od nadležnih asocijacija HLZ i HLK, koje imaju svoje predstavnike u NP-u, traži podršku, jer su i naši članovi aktivni članovi tih asocijacija
- HDFRM traži od nadležnog Ministarstva ujednačen pristup svim specijalističkim granama i suradnju na razini NP-a kako bi se svim strukama omogućio ravnomjeren razvoj

Doc. dr. sc. Frane Grubišić

Predsjednik Hrvatskog društva za fizikalnu
i rehabilitacijsku medicinu HLZ-a